

mençat després de la guerra, a la segona meitat del segle actual, promoguda sobretot per gent relacionada amb la Institució Catalana d'Història Natural. Els estudis sobre molses, la briologia, foren iniciats pel doctor Prudenci Seró. Els seus continuadors han fet que l'escola briològica catalana hagi assolit un alt nivell. Entre ells, ocupa un primer lloc la doctora Creu Casas, membre de l'Institut, que, en passar a la categoria d'emèrita, deixa vacant la plaça que ocuparà el doctor Llimona, si és escollit com a nou membre. Cap al mateix temps, el doctor Ramon Margalef va començar l'estudi de les algues d'aigua dolça, fins aleshores a penes temptejat per ningú a casa nostra. Quant als fongs, encara que abans de la guerra hi havia hagut accions com el pla quinquennal del doctor Pius Font i Quer, fins més enllà de 1960 hom havia de dependre d'especialistes estrangers, fins i tot per a activitats divulgatives com són les exposicions de bolets.

Però en pocs anys les coses van canviar molt. Pels volts de 1970 existia ja un grup important d'investigadors dels fongs i dels líquens dirigit, en primer lloc, pel doctor Llimona, ben capacitat i actiu. Actualment, la recerca micològica a Catalunya és ja molt avançada i l'escola liquenològica del doctor Llimona i els seus deixebles gaudeix de prestigi internacional.

Tot això fa creure que una persona activa i optimista com és el doctor Llimona, que ha treballat intensament en el seu camp de recerca, que ha desenvolupat línies de treball noves i que s'ha esforçat molt per l'elevació del nivell de la cultura científica catalana, és adequada per participar en les tasques de l'Institut d'Estudis Catalans. Amb aquesta base, la Secció de Ciències Biològiques ha proposat el seu nom com a candidat a la condició de membre numerari i demana que aquesta proposició sigui votada positivament.

RAMON PARÉS I FARRÀS

Presentat per Antoni Prevosti i Pelegrín

Ramon Parés i Farràs va néixer a Barcelona l'1 de desembre de 1927. De molt jove es despertà el seu interès pel coneixement de la natura en termes molt generals. Des dels nivells superiors d'integració —com la cosmologia i l'astronomia— fins als més analítics —com l'estructura de la matèria— atragueren la seva atenció. Així es manifestà quan, després d'acabar els estudis de batxillerat cursà dos anys

de química a l'Escola de Perits Industrials i un de física a la Facultat de Ciències a la Universitat de Barcelona. Finalment, al contrari del que podien fer pensar els contactes que va tenir amb Comas i Solà —que determinaren la seva afició per l'astronomia i la cosmologia—, es centrà definitivament en els estudis de ciències naturals a la mateixa Facultat, on es graduà l'any 1951. Així, sense perdre interès per l'aspecte cosmològic, canvià la vocació per la complexitat dels éssers vius.

Les inquietuds intel·lectuals de Ramon Parés l'han portat a desenvolupar una personalitat polifacètica, que si bé és centrada en la microbiologia, presenta altres vessants. Així, no sols ha conreat el seu interès per la natura, sinó que l'ha ampliat a temes humanístics, principalment relatius a història i filosofia de la ciència. Després de treballar a la Universitat de Barcelona com a professor auxiliar i d'haver guanyat una plaça de col·laborador científic del Consell Superior d'Investigacions Científiques, l'any 1964 guanyà la Càtedra de Microbiologia a la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona, la primera en aquesta Facultat a l'Estat espanyol. Aquest fou un gran pas per a la integració de la microbiologia al cos general de la biologia al nostre país. Des de la Càtedra, ha impartit molts cursos de microbiologia general i de fisiologia i genètica bacteriana. A més, ha organitzat un departament molt dinàmic i productiu, on ha constituït una escola en què s'han format nombrosos joves, molts dels quals ocupen actualment llocs importants en la docència, la recerca i la indústria catalanes, i ha contribuït així, d'una manera important, al desenvolupament de la microbiologia al nostre país.

Actualment, el professor Parés és un microbiòleg eminent que ha publicat nombrosos articles i llibres on es reflecteixen les seves principals contribucions al desenvolupament general de la microbiologia. En el vessant de la ciència pura, destaquen les contribucions al coneixement de la fermentació alcohòlica, dels mecanismes de l'absorció i transmissió de sucre per membrana, de l'excreció de glutamat per la soca C3 de *Klebsiella pneumoniae*, i dels *R-bodies* en bacteris de l'hidrogen. Pel que fa a aquest últim tema, cal fer notar que aquests *R-bodies* van ser els primers descrits en bacteris de vida lliure. També han tingut especial importància els resultats obtinguts en *Klebsiella pneumoniae*, ja que l'excreció de glutamat resultà produïda per la presència d'un plàsmide, que fou un dels primers descrits fora d'*Escherichia coli*.

Ramon Parés ha fet també una tasca important en el vessant de les aplicacions tecnològiques. Les seves col·laboracions en la indústria han estat nombroses i en temes variats. Ha tractat de la problemàti-

ca microbiològica en la fabricació de paper, en les indústries de l'alimentació, en la biodegradació de manufactures, en el desenvolupament d'immunomoduladors d'origen bacterià.

Al final dels anys setanta va iniciar una línia de treball que ha esdevingut central en la seva recerca actual: l'estudi de la contaminació de les aigües de la franja litoral barcelonina i d'alguns dels nostres rius. La valoració dels resultats que va obtenir en col·laboracions amb la indústria induí, l'any 1962, la Reial Acadèmia de Farmàcia de Barcelona a nomenar-l'en membre.

Pels treballs sobre l'estudi de la contaminació de les aigües, la Generalitat de Catalunya li va concedir l'any 1986 la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic. Altres reconeixements de la seva qualitat científica són l'admissió com a membre de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, l'any 1988, i la concessió del títol de doctor *honoris causa*, per la Universitat francesa de Nancy l'any 1989.

Una altra faceta del professor Parés com a científic ha estat la tasca de divulgació, que no s'ha limitat al camp de la microbiologia, ja que també ha publicat articles de divulgació sobre la fotosíntesi, l'origen de la vida, la microscòpia de contrast de fases, les tècniques d'electroforesi, etc.

El vessant humanista es manifesta en els cursos sobre història de la ciència que ha impartit a la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona i en llibres i articles sobre història i filosofia de la ciència. En els articles tracta de Vesal i de la seva obra, d'epistemologia de la ciència, etc. Entre els llibres destaquen *Dionís i Apol·lo* (1977), *Cartes sobre la història de la ciència* (1985) i *La revolució científica* (1987).

Finalment, em resta parlar de la seva activitat en la política científica i universitària del nostre país. Són diversos els càrrecs que ha ocupat amb responsabilitats d'aquesta mena. El 1971 fou vice-degà de la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona; el 1973, degà de la Facultat de Biologia, el primer d'aquesta Facultat, càrrec en què fou reelegit el 1975. Durant el període 1973-1975 va ser president de la Societat Catalana de Biologia, filial de l'Institut. El 1985 fou, per un breu període, director general d'Universitats de la Generalitat de Catalunya, càrrec que deixà perquè li dificultava massa les activitats científiques. Des del 1990 és membre del Consell Social de la Llengua Catalana de la Generalitat i de la Comissió per a l'Estímul de la Cultura Científica del Departament de Cultura de la Gene-

ralitat. També des de 1990 és membre del Comitè Acadèmic, i el 1991 fou nomenat president de la Comissió de Medi Ambient de la Universitat de Barcelona.

Per la vàlua científica de Ramon Parés, pel seu interès per la cultura catalana, i també per les seves col·laboracions amb institucions catalanes, la Secció de Ciències Biològiques creu que és una persona idònia per ser membre d'aquest Institut.